

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2020. évi 15. gyomos felhívás

Kizöldültek az ágyások. **Csíráznak a gyomok**, újra elő kellett vennem a kapát. Talán a kapálást hagynám ki a legszívesebben a kerti munkák közül. Önkéntelenül is felmerült bennem, hogy válasszam a kényelmesebb megoldást, permetezni kellene valamelyik gyomirtó szerrel. Végül mégse kezdtem hozzá.

A tiszadobi falumúzeumban fotóztam a helybeliektől összegyűjtött kapafejeket, valamennyi kopott, mindegyiket használták. Nagypámnak is többféle kapája volt. A libatop és a disznóparéj ellen „sarabolt”, de villásat vett elő lazításra és a nagyot a szőlő töltögetésére és a vízvezető árok kihúzására a zöldségesben. Az agyagos óbudai kertben is csak mélykapálással lehet az öntözővizet a gyökerekhez juttatni. Egyúttal a gyomokat is kiszedem. Tavaly Tácon a Gorsium Szabadtéri Múzeumban fényképeztem a régészeti bemutató területet. „A kockaköveken és murvázott területeken nem kapálhatunk. Gyomirtóztam.” mondta a kertész. Megértettem, de a saját kertemben mégsem szeretnék ilyen látványt.

Minden évben kapok olyan leveleket, melyekhez „pöttyös levelű” esetleg torzuló, csavarodó hajtású növények fotóit mellékelnek. A harmadik képen is egy tipikus perzseléses tünetet láthatnak. A szomszéd gyomirtózott. Egy váratlan szellőkés vitte át a durva cseppeket, ezek égették ki a leveleket. (Kulturáltan megbeszéltek az esetet és a növény is kiheverte a kártételt.) Az egyre szélsőségesebbé váló időjárásunknál, számítani lehet a hirtelen lezúduló esőkre, a szellőkésekre vagy pl. a gyomirtós permetlé gyors elpárolgására majd a lecsapódására.

► A nagyobb területű gyümölcsösökben, szőlősökben, az ipari területeken vagy a kikopott gyepek felújítása előtt, a tarackok gyérítésénél segítséget nyújthatnak a gyomirtó szerek. De akkor is szóba jöhetnek, ha nem találnak vállalkozót pl. a hatóságilag irtandó parlagfű lekaszására.

A gazdaboltok választékából leggyakrabban a **glifozát hatóanyagot** tartalmazó szereket választják a kertészek. Sokat hallottunk róla az elmúlt években, van ahol már betiltották a használatát. Az ideai szerjegyzékben több mint félszáz névváltozata szerepel, jó néhányukkal a gazdaboltokban is találkozhatunk. Nekünk ezek közül a Glialka név hangzik a legismerősebben, de már a Totált, a Roundupot, a Kapazint vagy a Medallont is megszoktuk.

Azt már általában mindenki tudja, hogy a glifozát nem kerülhet a három évesnél fiatalabb facsometék kérgére, mert azon keresztül is felszívódhat, és a fákat elpusztíthatja. Már arra is vigyázunk, hogy ne kerüljön a szőlőtövek sarjhajtásaira, mert innen is bejuthat a növényekbe. De még ennél is több tudnivalót találtam a frissen engedélyezett Roundup Power Max engedélyokiratában. Az összes glifozátos szerre érvényesek a megállapításaik. A számunkra legfontosabbakat kimásoltam, az oldaljelölések, aláhúzások tőlem származnak.

„Dupla dózissal sem hatott, pedig 30 fok volt árnyékban! Kaszálás után rögtön kipermeteztem, mégsem vitte ki a tarackosokat! Még három nap múlva sem száradt el a gaz!” Visszatérő észrevételek, kérdések a glifozátokkal kapcsolatban. Talán választ kapnak az alábbiakból.

„**Hatásmód:** A glifozát hatóanyagot a növény a klorofillt tartalmazó zöld részein keresztül veszi fel. A hatóanyag innen transzlokálódik a gyökerekbe, tarackokba, rizómákba. A hatástünetek 1-2 hét után jelentkeznek öregeedésben, törpe növényben, levél és hajtásbarnulásban. A folyamat visszafordíthatatlan, az érintett növény elpusztul. Mivel a glifozát a növényben való mozgása folyamán a szaporító képletekbe is eljut így hatása az évelők esetében is a növény pusztulásához, vagy maradandó károsodásához vezet. Hatékonysága ennek megfelelően dózistól függően kiterjed mind az évelő, mind a magról kelő egy- és kétszikű gyomnövényekre.

Előírt növényvédelmi technológia: Magról kelő gyomnövények esetében az engedélyokiratban meghatározott alacsonyabb dózisban kell alkalmazni. Magról kelő kétszikűek esetében azok 4-8 valódi leveles fenológiájában, magról kelő egyszikű gyomnövényeknél 3-5 leveles állapotban kell a kezelést elvégezni. Évelő kétszikű, valamint évelő egyszikű gyomnövények esetében azok intenzív növekedési szakaszában kell a készítményt kijuttatni, azért hogy a hatóanyag a gyomnövény földalatti szaporító képleteibe is lejusson. Tarackbúza, fenyércirok, nád ellen kedvezőbb hatás érhető el ősszel, amikor a tápanyag áramlása a rizómák felé a legintenzívebb. Szulák-félék ellen a virágzás idején, mezei acat ellen annak tölevélrózsás állapotában van a kezelés optimális időpontja.

A meteorológiai körülményeket figyelembe véve a glifozát hatóanyag 15-25°C között és magas páratartalom mellett a leghatékonyabb. A hatás kifejtéséhez fontos, hogy a kezelést követően 6 órán belül ne hulljon csapadék, és a hatóanyag maradéktalanul felszívódhasson a gyomnövényben.

Felhasználható:

-Szántóföldi kultúrákban, azok vetése előtt, illetve után a csírázás megindulásáig, akkor, ha az elvetett magvakat legalább 3 cm vastag aprómorzsás talajréteg takarja. 3 %-nál kevesebb szerves anyag tartalmú talajokon ez a technológia nem alkalmazható.

-Tarlókezelésre évelő gyomnövények ellen tarlóhántás után azok 15-30 cm-es nagyságakor kell kijuttatni a készítményt. A tarlóművelést sekélyen kell végezni, oly módon, hogy a tarackok feldarabolódjanak, és ezáltal az alvó rügyek is kihajtsanak.

-Mezőgazdaságilag nem művelt területek: utak, útpadkák, vízmentes állapotú vízvezető árkok, ipari létesítmények, üzemanyagtöltő állomások, repülőterek, vasúti pályatestek, totális gyomirtására, ahol azt helyi rendelet nem tiltja.

-Vízzel nem borított csatornák, árokpartok gyomirtására nád, gyékény és egyéb nehezen irtható évelő gyomfajok ellen.

-Erdészeti kultúrákban erdőtelepítés előtt bármely fafaj esetén használható gyom- és cserjeirtásra. Fakitermelés után a tuskók sarjhajtásai ellen 1,75 % koncentrációban alkalmazható. Erdészeti gyomirtásra csak két évesnél idősebb luc-, erdei- és duglászfenyő telepítésekben használható. A fenyőtelepítések védelme érdekében a készítményt akkor lehet teljes felületkezeléssel kijuttatni, amikor a tűleveleken kialakult a védettséget biztosító viaszréteg.

- Alkalmazása vetőmagtermesztésben nem javasolt.

Az emberre, állatra, környezetre, való veszélyességre és a biztonságos felhasználásra vonatkozó előírások: Vízi szervezetekre való veszélyesség: közepesen veszélyes

Méhveszélyesség toxicitás alapján: nem jelölésköteles és kockázatbecslés alapján: nem jelölésköteles

Tűzveszélyességi besorolás: nem jelölésköteles

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok (P-mondat):

P102 Gyermekektől elzárva tartandó. P264 A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni.

P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni. P280 Védőkesztyű használata kötelező.

P391 A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladéklerakóba szállítás szükséges.

Különleges S-mondatok:

SP 1 A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket! A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést!

SPe 3 A vízi szervezetek védelme érdekében a felszíni vizektől 5 m távolságban tartson meg egy nem permetezett biztonsági övezetet! A nem cél-növények védelme érdekében a nem mezőgazdasági földterületől 5 m, más mezőgazdasági kultúráktól 10 m távolságban tartson meg egy nem permetezett biztonsági övezetet!”

Budapest, 2020. június 8.

Jó kertészkedést kívánok: Zsigó György, www.magyarovenyorvos.hu

A Hermes ÁFÉSZ üzleteiben a megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak!